

У Новоме Саду 10. јула 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације пише се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

НАД ТАТРАНСКИМ БРЕГОВИМА...

Над татранским бреговима небо ј' тако мутно,
Па и горе ко погледи, тако му злослутно.
А како је испод неба? — ту је мука права:
Подмладак се старом стаблу силом ишчунава.
Зар је деце понестало из тих села мирни?
Није деце понестало, — у шуме завирни
Деца с' крију по шумама, жалосна им мајка;
Па и ту се, па и ту се на њи диже хајка.
Што улове то однесу у Арад жандари, —
Е тако се од Словака стварају Маџари.

Деца бледа у невољи грцају и пиште,
Они иду као да их воде на стратиште.
Они љубе свој завичај, своје јато драго,
Ту би ради живовати, — ал све им за наго.
Цео свет би поклонили, ко за тиме хлени,

Само њима да с' не отме њихов кутак лепи.
Глад, голота, сиротиња снагу им не слама,
Ту где чују миле речи словачких песама.
Ал баш ову љубав иде сила да сатари, —
И тако се од Словака стварају Маџари.

„Шта је дрво без огранка?! Шта је врт без цвета?!“
Тако пита остарина под теретом лета.
„Наше цвеће и ограње то су наша деца, —
Осећамо да нам неко све жиле потсеца.“ — —
Над татранским бреговима небо ј' тако мутно,
Па и горе ко погледи, тако му злослутно
А кукњава јадних мајка тако срце цепа;
Ветар дува па је носи на све стране света.
Чује цела Еуропа, — ал ко за то мари —
Јер тако се од Словака стварају Маџари.

—0—а.

Из нашег друштвањаца.

Баш смо нас неколико ђака били у пријатељском друштву на чаши пива, кад један, да нас изненади извади из цепа ½ киле сира и стави га на стол, на опште расположење. Кад сир поједосмо загледамо се у празан тањир, — а тај празан тањир био је 48. број „Нашег Доба“. Није баш са свим празан био, ето н. пр. у подлиску, осим „Магарећи бунар“ било је још давање на знање да је уредник тога тањира, — хоћу рећи листа, добио од свога путника Хади П. Р. Скрибешанског лепе дарове: Погачу из Јерусалима. Камен из реке Јордана. Плетену котарицу из Нубије. Перо од кости из Витлејема. Поскурњачу из Назарета. Крст из св. Горе и мапу од Палестине.

Наше мало друштвањаце тој се важној новости врло обрадовало, — та ми би волели да у томе листу никад друго што и нема, него само инвентар ствари, што је уредник од кога добио и што још може добити (ако да бог и срећа јуначка). Ми онда заборависмо на дондешњи озбиљан и суморан разговор па склептасмо ову тако веселу новост. Таки се заподе питање, шта ли ће да ради уредник „Н. Д.“ са тим даровима? „Погачу ће наравно појести“ рече један.

„Е па нек му је на здравље“ прихватимо сви остали, куцнусмо се и исписмо.

„А шта ће са каменом јорданским?“

„Њиме ће ваљда да притисне своје критике, да их ветар не однесе, јер врло су лаке“.

„Добро. А шта ће са плетеном котарицом из Нубије?“

Ту ће држати визиткарте оних игумана, који да се улажу Анђелићу, морају каткад да завире и у уредништво „Н. Д.“

„Добро. А шта ће са пером од кости?“

„То ће употребити врло ретко, јер је научен писати пером од пакости.“

„Auch nicht übel! А шта ће са поскурњачом из Назарета?“

На то питање није нико могао да одговори, јер није довољно јасно да ли је то каква баба поскурњача, која меси поскурице, или је то она црквена утвар, на којој стоје поскурице, и која се по б. цркв. заповести не има по кућама употребљавати.

„А шта ће са крстом из св. Горе?“

„Шта ће?! Та ви знате да он кад пише о српским приликама, писање му се ни мало не разликује од писања чивутског. За то ће крст метути на свој писаћи сто, да тако још већма вара и себе и друге.“

„Добро. А шта ће са мапом од Палестине?“

„Е, та може се ваљда и он кадкад покајати, па као грешни покајник поћи да се поклони гробу Христову. Па ето, онда ће му требати мапа од Палестине.“

„Дабогда!“ рекосмо сви остали и одувавши пену нагосмо фришку чашу. „Ал шта ће му бројанице?“

Е, томе питању нисмо могли тако лако да доскочимо. Једни рекосмо: „пћиће у калуђере! — други доказиваше: „веће, не може бити, — има каноничне препоне“. — И пошто је већ било време да се кући иде, то ово последње питање остависмо нерешено.

После неколико дана, — овомад — седимо ми опет тако при чаши пива. Тога дана чули смо, да се „Н. Добу“ већ и самом досадило излазити двапут на недељу, те ће за то од сада излазити као недељни лист.

Онда се један од нас досети и рече: „Ето видите нашто су му бројанице. Пребројао је на њих своје предбројнике, — и видје човек јако зло; па подера унапред половину својих бројева, које би и онако сваки подерао, коме до руку дођу. Ја дакле предлажем да пијемо у здравље старом путнику Хаџи-Павлу Риђичком Скрибешанском. Да бог да опет скоро путовао, здрав се повратио и до године донео из светих места уреднику „Н. Доба“ један лист смоковни, да покрије своју голоту, па да се сасвим завуче у какав буцак, где веће бити на саблазан српском имену и српској журналистици!“

Будите уверени, да смо ту здравицу срдечно примили, куцнули се, искапили и торжествено отпојали: „Услиши, господи, желанија наша!“

Банеља.

Уме и правда да победи.

Уме. Уме. То је сад искусио и Драшков Рабош. — Не нађе се ни једног поротника, који би на душу примио, да осуди оно, што није противно ни божијем ни људском закону.

Државни тужилац, који мишља да мора тражити

ПОДЛИСТАК.

Црно житије,

или

чађава повест, у којој се најцрњим мастилом списује, како је бели Паја отицао у црњаке.

I.

Низ чаршију ситно шета наш димничар Лука; на глави му кукуљица — у место клобука; мор-долама — кожно руво — све закрпа клета; на рамену стружаљчица — златна му палета; преко плећа — место штита — котур танких жица; на погама папучице — у место чизмица; о бедрима бритка ђорда — брезовача стара; а лице му црно, брате, к'о . . . у димничара.

Жури Лука, жури негде, камо су га звали, а за њиме ситно ситни његов шегра мали.

Ситни, богме, није шала, бежите му с пута: загрцн'о се попин димњак од задаха љута. Још од јуче нека немау у грлу г'о мори, па нит' што год у се прима вити што год збори, већ зинуо, па изгледа, иде л' мајстор Лука, да га спасе од напасти, од огњених мука.

Жури Лука, црни „лекар“, к'о на крили перни, а следи га јоште црњи „асистенат“ верни. Упртио кратке лестве с други „апарати“, те озбиљно поносито за „шефом“ се клати. За њим трчи дечурлија, све их стоји граја, а тој чети четовођа мали браца Паја.

Окружили малог шегру и с десна и с лева, ал' нити га ко год вређа, нити га исмева, већ га мере, загледају и спреда и страга, чудећи се чудном послу још чуднијег врага; а он ти се удибио па мислити оде (бар ја *мислим*, да га *ове* крупне мисли воде, јер га знадем, да је „учен“ — друзи му ни близу — науке је вели слуш'о у самом Паризу; но сумњате л' у тај доказ неприродна стања, извините: ако лажем — лажем са незнања. Та грешни смо људи, браћо, погрешака бива; ко ће знати шта се коме у лубањи скрива?!) а он ти се удубио, па мисли у себи:

„Ко ће самном? Та ја ни с ким мењао се не би! Шта су друге тамне боје, шта ли светле, бледе? Према светој црној боји — потуре не вреде! Јер црна је боја била божја мис'о прва, а сунца је после ствар'о од њезиних мрва. Старија је него живот, него земља сама, јер пре свега беше поноћ, мрак и — *црна тама*. Без ње не би никад знали, шта је светлост права, па за то се црна боја тако уважава. Јер ето вам на прилику, господстину цела — погледајте, каква су јој „салонска“ одела. Црна, је л' те, црна чоха, да јој равне није? А колико тек под њоме црноће се крије! Па узмите свете оде, „црнорице“ зване, те смирене божје слуге, науци одане. Шта видите? Црно руво од главе до пете —

у сваком јајету длаку, одсад ће је ваљда тражити само онде, где је може и наћи.

„Драшков Рабош“ прошао је кроз пургаторијум, из којег из лази чист и пречишћен.

Ми му пријатељски честитамо. Па сад

Новим хуком нек полети

Старој мети.

Старим жаром нека зове

Снаге нове.

Ора ј' чистит' с права пута

Хрпе трица, —

Ал ту треба ојачаних

Метличица.

Ст.

Ђира. Сад тек износе француске новине што смо ми давно чули, т. ј. како је скончао негдашњи зао дух Србије — Блазнавац.

Спира. Шољу теја, коју је спремио овда младом кнезу Милану, морао је сам да испије. Хтео је да виче, ал је увидео

да би му вика била узалуд.

Ђира. Јесте, вика би му била узалуд, — па зато је др. Владан и казао, да је Блазнавац умрљо од „Morbus Ludowici“

Ђира. Јесте, то је хтела да буде последња шоља. Али Блазнавац је и пре тога частио младог кнеза неким чудноватим тејом.

Спира. Да. И то је тај теј, од кога се Србија и данас зноји.

Ђира. Дај боже, да јој болест изиђе на зној, — а да не изиђе на крв.

П у с л и ц е.

□. За време бављења немачког цара у Русији привц Кобург једнако је штучао. Мора да га је ко негде спомињао.

♠. Међу кривицама краљице Наталије навешће се и то: „како се сме њена рођака звати Моруси!!“

†. Кад је краљица Наталија била у Бечу било је увек пуно полицаја око њена стана. Кажу да је то урађено из велике њежности, да би се краљица у Бечу осећала, као да је у Београду.

♯. Престолонаследника српског несмемо питати: кога воли, тату или маму? — јер кукавно дете у невољи својој могло би се збунити на рећи: та-му.

та нема вам ту белине баш ни зере клеге!
Па и вода што је пију, пуна је црнина,
јер и причест, света тајна, од црна је вина.
па пређимо „црним пољем“, од цвета до цвета.
Чим се пишу календари и закони света?
Са црнилом — то већ данас свако ћаче знаде —
па баш за то од њих тол'ко користи имаде.
па рец'те ми ког песника, ког је вама драго,
који није црне мисли у стихове слаг'о?
Црно вино, црне очи, а још црње време —
то су за њих свакидашње, најмилије „тѐме“.
Па је л' ко год жељан славе — нека само каже!
И ту богме црна боја најбоље помаже:
само брајко, црно перо међ' прсте уштапи,
па утроши још црнила сто хиљада кали,
па надрљај на хартији сто хиљада реди,
па не гледај шта си пис'о — јер шта ти то вреди?
Ма то било лудо, пусто, гураво и слепо —
наћи ће се, ко ће рећи: „Јуж, ал' је то лепо!“ —
Тако сам се исто и ја досетио вешто,
па сам лепо без по муке, стек'о славе нешто,
те не могу већ да ме се нагледају доста.
Него кад се позавири, ствар је сасвим проста:
трошим више црне чађи, него бистре воде.

Шта ћеш, кад свет свашта воле, што у очи боде?“ . . .

Ту је шегра мало засг'о, у мисли се дао,
док му Лука не подвикну: „Зар си опет стао?
Ха, лештино, запамти ћеш, како се не ради:
целог дана нећеш јести, ма скап'о од глади!“ . . .

а мудрица погну главу и опружи краке,
те одгега и замаче низ ситне сокаке.
Мали Паја из далека дивлио се свему,
па уздахну тепским срцем. „Благо си га њему!“ —

II.

Допала се нашем Паји машкарада ова.
У глави му засветлила нека мис'о нова,
те ушта своје мале несташне другаре:
„Да л' примају другошколце међу димничаре?“
Другови га погледали, па га исмејали,
ал' на то га поутеши неки шврћа мали:
„Не разуму ове лоле, шта ти срце жели,
већ ти питај мајстор Луку, шта он на то вели;
па решите л' то питање сретно међу собом,
јавићеш ми после подне, пак ћу и ја с тобом.“

Ту се Паја позамисли, оде кући брже,
те све књиге купусаре у запећак врже,
и довуче наслоњачу свога старог деке
до ормана, до мајчине „тајне апотеке“;
па кад виде, да му нико у послу не брани,
шчеча боју, што му мама обрвице врани
намаза се, намрчи се, нигде бела места;
па кад и то вешто сврши, кад и масти неста,
Журно приђе огледалу, смејати се стаде,
што му таква красна мис'о данас на ум паде,
а од смеја, тешка смеја, све га сузе топе;
п'онда скочи на столицу и на сто се попе:

(Продужиће се.)

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

4. Његова преузв. бан Хедервари био је позван на двобој. Но пошто се тај посао не слаже са достојанством бана и „Тисиног хусара“, припустио је, нека се дуелира Флоке, председник министарства велике Француске.

∞. Представка нашег школск. савета није ни прочитана у хрватском сабору. Е, али Срби посланици то нису ни тражили. А и ко би тражио тако ситне ствари, кад се може добити што крупније.

∞. Можда се мислило, да та представка не иде на добро српске аутономије, јер је на њој потписан Авђељић. Ако је тако онда се још може и опростити. Али то је требало изреком рећи — па да нам бар мало одлане.

Ж. Од новина које излазе у Србији једино је „Видело“ које нема брњице на устима. Па и оно не спомње ништа о брачној срећи краљичиној. Ал оно можда има брњицу на ушима па није ништа чуло.

✠. Нашле се кости последњег краља босанског Томашевића; — све су кости на окупу, само нема ребара. Хеј, да су босански краљеви били јачих ребара, не би и т. д. и т. д.

⊙. Ако ћемо по старом српском обичају, кости последњег краља босанског требало би вином окупати. Ту би окупацију могао допустити какав нови берлински конгрес.

✠. Да лепо ли мирише најновије књижевно дело српско-црногорског кнеза Николе.— Ух, како је сасвим друкчији Миланов *Потоњи Абен-сераж!*

III. Разумем сва нова имена наших села; али зашто се Уздиз назвао Озора, то ми не иде у главу. О зора наша неће сванути од помадаривања српских села. Али може доћи и поред свега тога.

†. Кобург показује Бугарима своју жељу, да би радо и даље остао. А они се чуде и веле: О идите, молимо вас.

V. Тиса је већ тако сед, да би могао пустити, да сад други седе (на његовом месту).

∞. У Новом Саду показује се за новце риба, која је прогутала човека. А на дну мора показује се без новаца много људи, који су прогутавали много риба. (Мило за драго).

Нова басна.

Из нашег ... хтедох рећи — старог кокошијег света.

Сред дворишта, к'о на стражи, стоји пет'о стари, па премишља сам у себи неке важне ствари. Око њега кућна чељад, поданици смерни; цео харем лепих була — кокошака перни'; а око њих пилација, жутокљунци мали, чепркају, трче, пиште, на пос'о се дали. Стоји хука, стоји дрека оних тића сиви' — а матори занемили, не чују се живи! Гиган мисли и мудрује к'о филозоф прави; најзад нека крупна мис'о сретно му се јави. Протегли се, ману крили и закукурека: „Шта је вама, миле моје, данас крај менека? Сто послова, сто терета и стотину чуда очекују брзу помоћ од вашег суда; ал' у место да им руку — крилопомоћ — дате, ви за све то драге, моје, и не шумињате! Данаске ми нешто нисте за разговор орне, а бриге нам ваља да су сложне разговорне.“ Кад беседник са беседом крају на крај стиже, тад маторка нека гојна приступи му ближе; поклони се и загука са нежни јој гласи: „Ви сте, драги, добра срца и мудрост вас краси. С вашег знања, вашег грла и шарна одела, познаје вас и поштује царевина цела. У присуству вашем зборит' зазорно је за ме, а то мисле и остале покорне вам даме. Но кад треба, рећи ћу вам — молим, с допуштењем — моја личност не слаже се са тим вашим мњењем. Баш те бриге, што нас трују, што нам ране дубе, везују нам смерни језик за сићане зубе; јер, молим вас, ко ће знати, где се правда скрива, кад се завист лаж и пркос по њој утркива? Где владају дивље страсти, ту истина страца, а од дреке никад добра, никад сретна рада. „Искусство нам ћутат вели“, док год бесни граја, док пилићи коло воде и какоћу јаја.“

Нравоученије:

Свака басна има своје „нравоученије“, тајни наук кој' се њојзи под кедељу крије; па и ова моја басна, тога се не срами, а шта жели, шта захтева, знате већ и сами. Но ко и ту слепогледно, баснословно гледи, верујте ми, томе ништа причати не вреди.

С. Л. Л—ић.

Из позоришта.

Прва прија (која је први пут била у срп. нар. позоришту): Синоћке сам, драга моја, имала „фришке“ забаве. Била сам у „театору“.

Друга прија (која никад није била ни у једном позоришту): „Глете, молим вас! Па како вам се допада?”

Прва прија: Особито смо се забављали. Ови наши „театраши“ изигравају врло „фино“. Само ме једи, што у публици много пљескају рукама, па се, знате, увек — пробудим.

Два добра суседа са села дошла први пут у позориште. Наравно, да им је све морало изгледати необично и шарено. Док се престава није одпочела, седели су, слушали музику и пиљили у завесу. Наједанпут завеса оде у вис и престава се поче. Комад се почињао са неким дијалогом, а говорило се нешто тихо, поверљиво. Један од ових двојице божјих људи, кад је видео, да се ту ради нешто „тајно“, повуче свога суседа за рукав и рече:

— Комшија, ајдемоте мало на поље; видиш, да људи имају нешто на само да диване!
Споразумеше се и одоше.

Та иста два брата после неког времена дођу опет у позориште. Престављала се чикијева „Црна пег“, а престава је текла складно и одмерено. После представе упита их неко, како су задовољни са игром наших глумаца, а онај исти браца само се почеша иза ува:

— Та оно, знате, лепо је то. Било је пуно света, а Цигани свирају боље него они код нас. Што се тиче, ми смо контени за те новце, само нам је жао, што нисмо видели „Црну пегу“.

Прибележио С. Л. Л—ић.

М и л о с р ђ е.

Ал' је госпа Цаја
срца милостива!
животиња многа
код ње вам ужива.

Ту су мачке, вашке,
голубови бели,
и папагај брбљав
овде се весели.

А тицама малим,
не зна се ни броја,
имаде их овде
Свакојака соја.

Цела кућа личи,
на зверињак мали;
а госпођа, то је:
„укротитељ“, шта ли?!

Теш о јадном слуги,
кад што занемари!
Не набави хране
и све нужне ствари.

Јер госпођа Ца а,
има срце меко;
(ко је ближе не зна,
овако би рек'о).

Ал' ономад дође,
просијак на врата,
па изгуби службу
куварица Ката,

Што је комад хлеба
оном бедном дала! . . .
(како би се сада,
госпа Цаја звала)? ??

Др. Казбулбуц.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Мала Фема видеде децу, где се играју у авлији, па и она хтела, да се помеша у њихово друштво, али спуштајући се четвороношке низ степенице, оклизне и скотрља се доле. Није се нигде озледила, али је од страха надала страшну дреку. Ја је подигнем и почнем је тешити: А! Скочила Фема, скочила Фема! а она напрчи уста и одговори кроз плач: „Да, кочила Фема! Кочи ти тако!“

Док је мали Урош био још мањи, никако није умео да каже: Дај ми воде! Једном га баба натера, да срицајући каже ту реч. Баба је изговарала напред, а он за њом: „в—о=во—д—а=да . . .“ „Дакле, шта је то?“ Он се мислио и мислио, па најпоследне смислио, те избаци: „То је — „бу!“ (Тако се онда на његовом језику звала вода.)

У спаваћој соби урошевој увек горе жижак по целу ноћ, као обично где има мале деце. Једне ноћи жижак се случајно угасио. Око неког доба ноћи Урош се тргао иза сна и почео плакати:

— Мама, мама! Где си?

— Ево ме, сине! Шта је?

— Мама, упали жижку, не видим — да спавам!!!

Кад је чика Миша долазио код милутиновог оца у госте, беху се искупила сва деца око њега, само се мали Милутин шуњао око њега поиздаде. Најпоследне удучи прилику, кад је чика Миша остао сам, па му рече:

— Је ли истина, чико, шта ми је казао Славко? (његов млађи брат).

— А шта то?

Он каже, да ћеш ти мени дати сексер ако заиштем.

Наравно, да је чика мишин џеп одмах одлакшао са једним сексером; али Славко се после клео својом брадом, да то није његово масло, него да је то Милутин сам измајсторисао.

Истина браца Милутин, кад год је одлазио код своје тетке, добијао је по парче „житкеза“ (сира од дгуња), што му се особито допадало. Него никако му се није свидело то ситничарење на кришке, па кад је последњи пут био код тетке, поче се увијати око ње:

— Је ли, тета, ти мене волеш?

— Дабме, злато моје!

— Па што ми онда не даш то цело, па онда не бих ти морао долазити целе недеље.

Чика Сима.

Папучице!

Папучице! . . . папучице! . . .
папучице мала,
колику си гр дну бригу,
многима задала.

Великани . . . Јуначине . . .
опробаних снага;
у кући су кроткост сушта,
смерност тиха, блага.

И у боју, и на збору,
свуд су снаге јаке;
али само у свом дому
уситне кораке.

А све с тебе, папучице!
папучице мала!
(Веле: да си надјачала,
и некога кала!?)

Папучице . . . Папучице . . .
у најбоље жене,
нек те носи роми Даба
далеко од мене!

Др. Казбулбуц.

Шарени шљунци.

Пише за „Стармали“ 5-ко у Вршцу.

Једног дана седели су двојица у врту под шљивом и о свачем су диванили, најпосле, хајд и да загонетају. Запитаће Ника Јоцу, кажи ти мени шта је то: са П. се почиње а има сваки вредан човек, када Јоца већ све речи наређ'о које почињу са П. рећи ће му Ника, видим да не можеш да погодиш; знаш шта је то? то је „Пар ципела.“ Ал сад ми реци шта је опет ово. Почине се са Д. а нема сваки вредан човек. Кад је Јоца и речи са Д. све изређао, рећи ће му Ника: Видим да си будак и нећеш погодити; то су „два пара ципела.“ У исти мах паде са дрвета једна шљива, а Ника брзо га запита. Сад кажи ми јошт и ово шта је: „Споља плаво, изнутра жуто, а у среди коштица.“ А Јоца ни пет ни шест већ рече: „Ти мислиш да ја то неznam, јел?“ Знаш ја, — то су „Три пара ципела.“

*

Ово дана дође једном Фарбару нека жена из И. да фарба своју некадашњу венчану хаљипу. Кад јој фарбар већ све „мусгре“ у разној боји показа, а она никако да избере. Запита ће је фарбар: Па ко како би ви хтели, у каквој боји? На које му жена одговори: „Знате, мајсторе, ја би хтела да је онако као у маторог петла нокат.“

*

Некога, који се сад скоро оженио запиташе, како је са женом задовољан, а он одговори: хвала Богу врло добро, па ако ми и будуће жене буду такве исте као ова, онда благо мени.

Све у своје време.

Ја и мала суседа ми гаравуша Цвета,
кад нам било обадвома скупа тринест лета
(од тог броја, кад се брацки, праведно подели,
на ме пада пет година, на њу осам цели)
кад нам било тринест лета, а ни цигла греја,
Живели смо к'о два цвета, као брат и сеја;
делили смо међу собом залогаје слатке,
златне снове, скупе часе, муљевите, кратке;
играли се — некад сами, а некад с другари —
„слепог миша“ или „жмуре“ или „жари бари“;
а када нас тешки пос'о, глад и умор свали,
онда збогом, лене друге, и другови мали!
— Таког једног важног дана, што их младост чара,
— а било то баш код оног кокошињца стара —
моја прија неке крупне наумила чине,
притрча ми, па ми рече: „Чуј ме лукин сине!
Ви'ш, цело нам друштво нека понанула чема,
а ту смо баш сви по избор, све господа сама:
ту је Миљка, Смиљка, Данка, Периша и Нова —
већ хајдете, да с' играмо малчице сватова.
Ти ћеш бити младожења, ја бајати млада,
а господско друштво нек 'се по сватовски влада“
Ја се на то на њу брецнух: „Е, где јако Цвете!
Та то нејде, драга пријо, ја сам мушко дете.
Мач и пушка, бојна игра за нас је јунаке,
а сватови и луткице за мекушне баке.“
Ражали се мојој прији, што је тако дирнух,
а ја царнух свог парипа и у бој отпирнух

Од тог доба минуло је годинница доста —
Од вижљаве, мале Цвете удавача поста.
Бујна младост, врело срце, наједрана снага;
погледа л' те — оде намет до стотину врага!
А и мене већ мрчила наусница мека,
друге мисли, друге жеље, друга сила нека;
све ми нешто срце брекће, све му нешто смета —
еј, та богме није щала: осамнајест лета!
И како се ја и прија, дуго вид'ли нисмо.
Напишем јој једном ово „чувствително“ писмо:
„Ох, „анђеле“, „сунце“, „злато“, дај ми брза лека,
срце ми је шупља тивва, празно без тебека!
Све по њему неки андрак клопара и дречи,
а нема му, нема лека ол јалових речи,
јер, знај, ти си — то ти јемчи свака ова словка —
ти си, „душо“, мога срца златна мишоловка.
Кад је тако, ти, разуми жељу мојих снова —
Ево сада ја предлажем. — хоћеш ли сватова?“
Али прија, враг јој баби, одговара бесно:
„Велика сам одвећ, пришко, за срце ти тесно.
Мач и пушка то приличи за такве јунаке,
сватови су за нас слабе, за мекушне баке...“
Прочит'о сам и уздан'о: „Е где чуда саде!“
а нешто ми ко ваљушак, у гр'оцу стаде.
Попио сам силну „воду“, док ме бол умиг'о
(ал', за чудо, још сад од ње з'ударам на вино!).

Опет прође девет лета, или девет зима,
а ја јоште траћим дане самац међу свима.
У самоћи, то признајем, теретно се дише, —
Ал ономад дође писмо, мени Цвета пише.

„Да л се јоште сећам старих плаховитих снова ?
Сада опет ја предлагем. — хоћеш ли сватова?“

Ја се на то насмејао и у мисли дао,
Не би њојзи не би себи да учиним жао.
Такав корак сад се добро премерити мора, —
А Цветино сад је лице већем пуно бора;
Та то није она Цвета, — то је нека бака. —
А на свету има доста млађих девојака.

С. Л. Л—ић.

Фридрих II краљ пруски пусти се на улици у разговор са неким младим човеком. Па га запита и то, које је вере. Младић му одговори: „ја верујем то исто што и мој кројач верује? — „Он је тога уверења да неће скоро добити оних 5 талира којих му дугујем“. К аљ се насмеши па му даде 5 талира да исплати кројача, па да од сада бољу веру верује. — Младић прими 5 талира, али тај му се новац некако измаче па опет не исплати кројача. — После неколико дана опази младић опет краља на улици; хтеде да му умакне ал није могао. Краљ га запита: Но, јесте ли променули веру. А младић се досети па одговори: „Ваше Величанство, какав би ја човек био, кад би за тривачих 5 талира веру своју променуо.

Богати Чивутини Голдштерн купи један спахилук са лепом палатом. После неколико дана дође му надзорник и рече: време је већем да се леденица напуни новим ледом. Шта ћемо, милостиви господине, са старим.

Но па поклоните га сиротињи, рече милостиви господин, нови спаија.

А. Кад има човек заиста дугова преко главе?

В. Кад има на глави шешир, који је на вересију купио.

У позоришту.

А. Ко је, бога ти, онај у трећој клупи, што те једнако тако оштро гледи?

В. То је бивши будући моје садање будуће.

Професор хирургије изведе пред ђаке једног болесника и рече: Ево видите, господо, овај човек рама, јер га је у последњем рату згодило тане у ногу“. Па онда окренувши се једноме ђаку запита га: „Но господив Н. шта би ви радили у овом случају.

Ђак. И ја бих рамао.

Сивчић. Је ли, тата, јеси ли ти матер познавао много пре него што си је узео за жену?

Отац. Нисам. Ја сам њу познао тек на неколико месеци после венчања.

Питање једног путника. Али за бога, за што деца код вас иду босонога.

Одговор. Е, знате, код нас се деца босонога рађају.

Кад је Чича Сима путујући доцне у вече стигао у гостионицу, нису имали ништа друго да му за вечеру даду већ само једног печеног голуба, — а чича Сима гладан као курјак. Наравно да му је голуб слатко пао.

Гостионичар га запита: Како му прија?

А чича Сима одговори: Врло добро; ал прна штета што је голуб, како би то био красан пуран!

Пресуда.

Судија. Пошто су четир сведока доказала да сте ви заиста то убиство учинили, то се осуђујете на смрт и бићете обешени. То је строга казна, али то је за то, да се други пут узмете на ум.

— Је л' истина, пријане, да ти је и четврта жена умрла?

— Јесте. Ал ја сам се опет оженио. Кад бог узима, што да не узимам и ја.

У дућану.

Муштерија. Пошто је овај ћилим?

Трговац. Седам форинти.

Мушт. Шта?! Седамнаест форината?! То је много; да ћу вам дванаест за њега.

Трг. Молим, молим! Нисте ме добро разумели. Ја иштем само седам фор.

Мушт. А, тако! Е онда ајде да вам дам пет.

На игранци подсео грчки младожења г. Н. младу госпођицу Олгу, па јој не да ни маћи, једнако јој приповеда о своме срцу и о свом нежном осећају. Уједаред застаде, погледа је и рече:

— Ох, госпођице, ви сте узданули!

— О молим, — нисам. Само сам зевала.

Глиша: Знаш ли ти, Тришо, да је земља округла?

Триша: Та иди збогом, човече, ти ниси сам! Ко је то још чуо?!

Глиша: Душе ми, тако је! Учитељ ми је данас причао. Округла је — вели — баш округла, што'но важу — к'о диња. Па још се окреће.

Триша: Е, где јако! Окреће се ваша глава. Где би се толика земља окретала!

Глиша: Та разабери се само! Сад је код нас ноћ, је ли?

Триша: Па то и слепци виде, да је сад ноћ.

Глиша: Е, али сад је с оне друге стране дан. Ми сад висимо главом доле, као мува на таваници.

Триша: Ала си га и ти мудријаш! Мени ли ти то пришиваш? Кад би ми, на прилику сад били окренути главом доле — онда би сва вода из бунара изцурила....

Два философа се препирала, како би се могли друштвени одношаји тако уредити, да сви људи буду сретни. У разговору рећиће један од њих:

„Батали, бога ти, ко ће свима људима намесити колача!“

„Ја!“ — упаде Стева лецедер, који је из прикрајка слушао ту препирку — „па још и на претек. На прошлом вашару нису појели ни половину.“

Немојмо баш тако убијати мртва човека!

По смрти нашег незаборављеног Мите Поповића доста се пише по разним новинама о његовом животу. Ту се помиње и пок. архимандрит *Јулијан Чокор*; вели се, да се он (такођер родом Бајац) истина, прихватио најлепшег Мите, онда сиромашног ђака у гимназији карловачкој, али за то да му је Мита по кући морао радити таке послове, који нису достојни ђака. И том приликом обично се бади шака врло гадна блата на спомен човека, који сам себе више не може бранити.

Ми смо огорчени на тешку судбину нашег врлог Мите, па не премишљајући много, годи нам кад можемо излити сву срџбу нашу, ма над киме Па дај Чокора, да се бар њему осветимо, за оно, од чега један део и други понеше на савести својој.

Ја мислим да нам тај посао не ваља.

Ја сам добро познавао пок. арх. Чокора. Нећу да узем под обрану све мане његове. Али он није био најцрњи калуђер ни онога свога доба, а још мање му се тај епитет може пришити данас. А имао је онет и таквих лепих страна, које ретко имају калуђери — бар наши.

Даклем будимо праведљиви, — јер та прекомерна срџба на једног покојника не пристаје лепо корак уз корак уз пијетет према дичноме песнику нашем.

Мита је код Чокора ишао и на пијацу, морао је прати и собе и степенице, — то је заиста посао, који није за ђака. Али онда је то било нешто обичајно, — та не онда, него запитајте и данас, н. пр. у Београду стотине ђака, који се зову „*фирџице*“, какав их посао чека чим из школе дођу, а за ону худу корицу хлеба.

Уз пијетет, који осећамо према нашем Мити, лепше би кристало, кад би овом пригодом порадили, да се у опште поправи стање наших сиромашних ђака, — него што ударамо жиг на једног човека, који као калуђер није могао да се узвиси над криво схватање и над зле обичаје тадањег (и садањег) времена.

Још се и тога сећам, да је пок. Мита имао и доста лепих и благодарних речи, кад је говорио о пок. Јул. Чокору.

3. 1. 1.

Новије књиге и листови,

које уредништво прима у замену.

Serbisch-croatische Dichtungen. Deutsch von Svetozar Maipojlović. Треће знатно умножено издање. У Бечу 1888. Цена 3 фор

Пламенкови. Песме Радована Кошутића. I. у Н. Саду 1888. Парна штампарија М. Димитријевића. Издање пишчево. Цена 25 новч. или 60 пара.

Девојка на студенцу. Песма Бранка Радичевића. Компонувао за певање В. Хорејшак а за гласовир ставио Х. Доубек. Издање српске књижаре Браће М. Поповића. У Н. Саду 1888. Штампарија и литографија А. Фукса. Цена 50 новч.

РЕД ШЛОВИДАЊЕ.

Попшт. лађа
од 22. марта

1888. до
даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОГИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

О Г Л А С И.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Ова се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., $\frac{1}{2}$ боце 80 н.

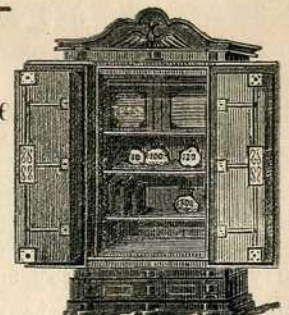
У Новом Саду може се прави добити само код *Љ. Стефановића* трговца и у Сарајеву код *Ј. Сора*, специјалисте.

Главни депо за разашивање: *Ј. Милер*, апотекар у *Кронштату* у *Ердељу*. (*J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.*) Шиље се поштом сваки дан. 5—8

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА
У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља *госп. Ђорђе Миличевић*, трговац у Бечу, *Lazzenhof*, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

9—18